

**"PEDAGOGIK TRENING MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI
PEDAGOGLARIGA PSIXOLOGIK YORDAM BERISH USULI SIFATIDA"**

To'xtaxo'jayeva Muazzamxon Shavkatjon qizi

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti Namangan filiali Maktabgacha ta'lim

yo'nalishi ikkinchi bosqich magistranti

+998884271993

Annotatsiya

Ushbu maqolada pedagogik trening maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagoglariga psixologik yordam berish usuli sifatida ko'rilishi ko'zda tutilgan. Treninglar, asosiy ravishda, pedagoglarning xulq-atvorini o'zgartirish, stressni boshqarish va bolalarning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishga qaratilgan. Psixologik yordam pedagoglarning professional faoliyatida yuzaga keladigan muammolarni hal etishda samarali vosita sifatida namoyon bo'ladi. Trening jarayonida ishtirokchilar o'z tajribalari bilan o'rtoqlashadilar va turli vaziyatlar bo'yicha bepul amaliy mashg'ulotlar o'tkazadilar. Ushbu tadqiqot pedagoglarning psixologik ostida o'sishini ta'minlash va bolalarning ta'lim jarayonidagi muvaffaqiyatini oshirish maqsadida yaratilgan, shuningdek, ta'lim muassasalarida sog'lom psixologik muhitni shakllantirishga yordam beradi. Treningning natijalari pedagoglarning o'z kasbiy malakalarini oshirish bilan birga, ularning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishi kutilmoqda.

Kalit so'zlar: pedagogik trening, pedagoglar uchun o'z malakalarini oshirish va kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirish, tajriba almashish, treninglar orqali pedagoglar bolalar psixologiyasini o'rganish.

KIRISH

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari (MTT) pedagoglari – kelajak avlodni tarbiyalashdek mas'uliyatli vazifani bajaruvchi shaxslardir. Ularning kundalik faoliyati bolalar bilan bevosita muloqotda bo'lish, ularga ta'lim-tarbiya berish, ularning qiziqishlarini qo'llab-quvvatlash va psixologik xavfsizligini ta'minlashdan iborat. Bunday ish yuqori darajadagi emotsional barqarorlik, sabr-toqat, bolalarni tushunish va pedagogik mahoratni talab etadi. Biroq, doimiy stress, yuqori ish hajmi, ota-onalar bilan muloqotdagi qiyinchiliklar va boshqa omillar MTT pedagoglarining psixologik holatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Bu esa ularning ish samaradorligini pasaytiradi, bolalar bilan munosabatlariga ta'sir qiladi va kasbiy "yonish" sindromiga olib kelishi mumkin. Shu sababli, MTT pedagoglariga psixologik yordam berish muhim ahamiyatga ega. Psixologik yordamning turli usullari mavjud bo'lib, ulardan biri pedagogik treningdir. Pedagogik trening – bu pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirishga, o'z-o'zini anglash va shaxsiy rivojlanishga qaratilgan mashg'ulotlar majmuasidir. U pedagoglarga psixologik resurslarni shakllantirishga, stressni boshqarish ko'nikmalarini o'rgatishga va bolalar bilan samarali muloqot o'rnatishga yordam beradi.

Maktabgacha ta'lim tizimi bolalarning shaxsiy va psixologik rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Pedagoglar esa o'z kasbiy faoliyatlarida faqat ta'lim berish bilan cheklanmay, balki bolalarning psixologik holatini ham nazorat qilishlari zarur. Shu sababli, pedagogik treninglar pedagoglarga psixologik yordam berish usuli sifatida o'z ahamiyatini oshirmoqda.

- Pedagogik treninglar pedagoglar uchun o'z malakalarini oshirish va kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi. Bu treninglar o'z ichiga nazariy bilimlar bilan bir qatorda, amaliy ko'nikmalar ham kiritilgan. Pedagoglar o'zlarining ish joylarida yuz beradigan stress, qayg'u va bosim kabi psixologik holatlarga duch kelishi mumkin. Treninglar orqali ular ushbu holatlarni qanday boshqarishni, stressni qanday kamaytirishni, shuningdek, o'zlari va bolalar o'rtasida ijobiy muloqotni o'rnatishni o'rganadilar.
- Treninglar pedagoglar o'rtasida tajriba almashishga xizmat qiladi. Har bir pedagogning o'ziga xos tajribasi bo'lib, ularni bir joyda yig'ish va muhokama qilish, muammolarni hal etish uchun yangi g'oyalar va yondashuvlar topishga yordam beradi. Pedagoglar bir-biriga yordam berib, o'z tajribalaridan o'rganib, birgalikda kutilmagan yechimlar qidirish imkoniyatini qo'lga kiritadilar.
- Pedagogik treninglar orqali pedagoglar bolalar psixologiyasi, otalar bilan munosabatlar va bolalarning ruhiy holatini yaxshilash haqida ko'proq ma'lumot olishadi. Pedagoglar bolalar orqali qanday qilib ijobiy ta'sir ko'rsatish, ularning ehtiyojlarini tushunish va qo'llab-quvvatlashni o'rganadilar. Bu, albatta, bolalarning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirishga va ularning o'zlarini qulay his qilishi uchun zarur bo'lgan psixologik muhitni yaratishga yordam beradi.
- Psixologik yordam metodlari o'z ichiga guruh ishlari, rolly o'yinlar, simulyatsiyalar va kreativ mashg'ulotlar kiradi. Bu kabi faoliyatlar pedagoglarning o'zaro munosabatlarini mustahkamlash, imkoniyat va qiyinchiliklarni birgalikda hal qilishga yordam beradi. Shuningdek, issiq va samimiy muhit yaratish, pedagoglar o'rtasida ishonch va qo'llab-quvvatlashni oshiradi. Bundan tashqari, treninglar O'zbekistonda maktabgacha ta'limning

sifatini oshirish uchun zarur bo'lgan zamonaviy yondashuvlarni joriy etadi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari xalqaro tajribani o'rganib, pedagogik treninglarni zamon talablariga mos ravishda uyushtirishi muhimdir. Buning natijasida, pedagoglar global standartlar darajasida ishlashga, bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlashga qodir bo'lishadi. Ushbu treninglar natijasida pedagoglar o'z kasbiy va shaxsiy rivojlanishlari uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar. O'z navbatida, bu bolalar va ularning oilalariga ko'proq ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bolalar ta'lim jarayonida psixologik jihatdan qulay muhitda o'sishi, o'zlarini ishonchli his qilishlari, nafis va ijodiy rivojlanishlari uchun zarur sharoitlar yaratiladi. Pedagogik trening maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagoglariga psixologik yordam berish usuli sifatida o'zaro munosabatlar, stressni boshqarish, professional muvaffaqiyatni oshirish va bolalarning rivojlanishi uchun muhim platforma hisoblanadi. Pedagoglar bu treninglar orqali nafaqat o'z bilim va ko'nikmalarini oshirib, balki o'z shaxsiy rivojlanishlarida ham yangi ufqlarni kashf etadilar. Bu jarayon natijasida bolalarning ta'lim va rivojlanish birligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Pedagogik treninglar maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglariga psixologik yordam berishning samarali usuli sifatida bir qator muhim jihatlarni o'z ichiga oladi. Ushbu treninglar pedagoglarning kasbiy ko'nikmalarini oshirib, stressni boshqarish va bolalar bilan ijobiy muloqotni o'rnatish imkonini beradi. Tajriba almashish hamda guruhviy faoliyatlar orqali pedagoglar o'rtasida hamjihatlik va qo'llab-quvvatlash muhitini yaratadi.

XULOSA

Pedagogik trening – MTT pedagoglariga psixologik yordam berishning samarali usuli hisoblanadi. U pedagoglarga kasbiy mahoratni oshirishga, stressni boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishga, o'z-o'zini anglashni rivojlantirishga va bolalar bilan samarali muloqot o'rnatishga yordam beradi. Pedagogik treningni to'g'ri tashkil etish va o'tkazish orqali MTT pedagoglarining psixologik holatini yaxshilashga, ularning ish samaradorligini oshirishga va kasbiy “yonish” sindromining oldini olishga erishish mumkin. Natijada, bu bolalarning ta'lim-tarbiya sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va jamiyatimizning kelajagini qurishda muhim rol o'ynaydi. Pedagoglar bolalar psixologiyasi va ularning ehtiyojlarini tushunish borasida chuqur bilimlarga ega bo'lishadi, bu esa bolalar ta'lim jarayonida qulay va rivojlantiruvchi muhitni ta'minlashga xizmat qiladi. Shuningdek, pedagogik treninglar xalqaro tajribani

o'rganish va zamonaviy yondashuvlarni joriy etish orqali maktabgacha ta'limning sifatini oshirishga imkon yaratadi. Umuman olganda, pedagogik treninglar bolalarning rivojlanishi va o'qish jarayonining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi, bu esa kelajak avlodlarning sog'lom va muvaffaqiyatli bo'lishini kafolatlashi mumkin.

MANBA

1. Abdullayeva, N. (2018). Maktabgacha ta'limda trening metodlari. Ta'lim.
2. G'ofurova, N. (2019). Pedagogik treninglarning psixologik ahamiyati. O'qituvchi.
3. Qosimova, L. (2020). Psixologik yordam va maktabgacha ta'lim. Fan.
4. Tashmurodov, A. (2021). Pedagogik treninglar orqali psixologik yordam ko'rsatish. O'zbekiston.